

Fizikatanári továbbképzés , 2016. nov. 11.

KPSZTI – PPKE ITK

Elvárások és realitások - a pedagógusmunka kérdőjelei....

Görbe László SChP.
ny. ig. Szent Margit Gimnázium
Budapest

Megsegítés igénylő tanulók a magyar közoktatásban?

*Gondolatok szülőknek és
tanároknak?*

Szélhámosság vagy komoly feladat?

*„Az egyenlőségnek az formája,
amiért sokan ma harcolnak,
nem megvalósítható,
nem működőképes
és nem is kívánatos!”*

Ki illetékes – pedagógus – pszichológus?!?

Az embernek ahhoz, hogy boldog legyen, két dolgot kell tennie:

1. Hinnie kell,

hogy van az életnek értelme.

1. Meg kell találnia, hogy mi az!

Nevelés két alapkérdése:

1. *Az legyél, aki vagy* - én ehhez foglak hozzásegíteni.

2. *Az legyél* - akivé én akarlak tenni!

- *Szülő!*

- *Tanár!*

- *Körülötte levő világ!*

Mihez lesz elég pontom legkönnyebben?

Néhány élmény a közelmúltból

- **Fodrásznál: Miért tüntetnek a pedagógusok igazgató úr igazában – nem értem?**

- **Igazgatói irodában szünetben:**

Behoztam Katát, zavarja az órát, lehetetlen, stb... (öt perces – egy lélegzetre!)

Miért hoztak be?

Kíváncsi az Igazgató Úr! (öt perces – egy lélegzetre!)

De miért is öntöm Igazgató Úrra?

Reménytelen családi helyzet!

Apátlan és anyátlan nemzedék

- **Mintaadó férfi nincs a helyén! (filmhős, popsztár, sportolók, ... Adunk apa szerepre lehetőséget?)**
- **Gyengédséget alig adó, csak teljesítményre felügyelő - követelőző anyák!**

(Meg tudjuk csinálni! Lány ministránsok!) (Kapnak anya szerepet?... férfias attitűdök, karrierért átgázolók, sikeres vállalkozók, és mégis elszigetelt magányban vergődő nők!)

- **Fiús lányok, lányos fiúk!**
- **A tömegtársadalom ami kiegyenlítődésre tör!**

Új szülői hozzáállás!

- **A megszületett fiatalokért nagy áldozatot hoznak a szülők.**
- **Sokan sérülten születnek.**
- **Óriási áldozatot hoznak a szülők, hogy eljuttassák az iskoláig.**
- **Ezt az áldozatot a tanárok nem méltányolják!**
- **Nem alkalmas a többivel azonos nevelésre!**
- **Új módszerek kellene, de nem vagyunk a birtokában!**

Szülői nevelés

- **Menekülés a szülőtől – szorongást vált ki!**
- **Félelem – menekülés kényszer**
- **Bezárkózás - depresszió? (Hétfőn legtöbb öngyilkosság, baleset!)**
- **Antiszociális**
- **Kényszer-függőség (drog, pornó, játék, stb.)**
- **Gyerekkori sérülések...**
- **Mások energiáját szívják el.**
- **Nincs betegség tudat**

Szülői mentalitás

- **Eredmény és siker különbsége?**
 - **A szülő eredményt vagy sikert vár?**
 - **Van eredmény, de nincs siker!**
 - **Van siker, de nincs eredmény!**
 - **Eredmény**
 - **mennyit érek és tesztek bele**
 - **tudok-e támaszkodni rá, valakire?**
- Nem csak biztatni, vele lenni!**

Szülői ház

- **Érzelmekről nem beszélnek – önálló szoba a gyerekeknek!**
- **Nincs kitől megkérdezni? (keresztszülő, unokatestvér!)**
- **A kudarc normális dolog az életben!**
- **Feszültséget legyőzni!**
- **Változásra való készség (szülő, gyerek!)**
- **Betegség, butaság, bűn szétválasztása!**
- **Beteg szülő – maradhat egészséges a gyerek? (Mentális, vagy fizikai...)**

Kényszermegoldások

- **Nagyon sok család napi hat-hét óra iskolai munka után naponta egy-két különóra-ra viszi gyermekét.**
- **Nincs bizalma abban, hogy az iskola olyan tudást közvetít számára, amely lehetővé teszi, megfeleljen a gimnáziumi felvételin, érettségien, nyelvvizsgán, és sorolhatnám tovább... (A különóra díja többszöröse a tanári óradíjnak.)**
- **Milyen érdekek fűződnek ahhoz, hogy a diákjaink külső vizsgákon, például nyelvvizsga letétele után, különféle felvételi tanfolyamokon (súlyos összegekért) kerüljenek egyetemre.**
- **Miért nem tudja megoldani a közoktatás?**

Új társadalmi küldetés

- **A társadalom feladata, (megrendelje), hogy mit kér a közoktatástól és a szakmának kellene elmondani, hogy mibe kerül.**
- **Az iskolába kerülő diákoknak jelenleg a becslések szerint 20-30%-a valamilyen területen sajátos nevelést igényel.**
- **Új rendszer, nem az a fontos, amit a tanár elmond, hanem amit a diák fölfedez magának.**
- **A kívánt oktatás kisebb osztályokat kíván!**

Kamaszkor

A kamaszkor talán a legkegyetlenebb hely a világon.

A legkeményebb fickókat is próbára teszik.

Akár egészséges, akár nem?

Kamaszkor-I.

- **Nem tiszteli szüleit, családját és másokat!**
- **Megkérdőjelezi a szabályokat.**
- **Önmagával elfoglalt, nincs más nézőpont!**
- **Nem törődik kötelezettségeivel. (lusta?)**
- **Érzelmileg eltávolodik a szülőktől!**
- **Indokolatlan dühkitörések!**
- **Nem motiválja az iskola!**
- **Lóg az iskolából, de meglóg otthonról!**

Kamaszkor-II.

- **Elhanyagolja teendőit! (otthon és iskolában)**
- **Gyors hangulatváltozások!**
- **Ellenséges társaival!**
- **Barátaival akarja tölteni az időt!**
- **Nem mond igazat!**
- **Agresszív!**
- **Szexuális kalandokba bocsátkozik!**
- **Drogokhoz nyúl! (alkohol, kábítószer, telefon)**
- **Stb.**

Új diák-társadalom

- **Azt jelentheti, hogy bizonyos területeken esetleg nagyon tehetségesnek bizonyul, más területen esetleg tanulási nehézségekkel küzd.**
- **A szülő értetlenül áll az ilyen gond előtt, de mi tanárok sem lettünk felkészítve ennek kezelésére.**
- **A diákokat, az esélyegyenlőség jelszavával belökte a közoktatásba.**
- **Az iskolákat, tanárokat nem vértette fel ennek szakszerű kezelésével.**
- **Ennek következtében sok család úgy érzi, hogy az iskola nem tesz meg mindent gyermekének neveléséért.**

A tanulási nehézség fogalma

- **specifikus tanulási zavar (specific learning disability);**
- **tanulási zavar (developmental disorder or disability);**
- **minimális agyi károsodás (minimal brain damage);**
- **minimális cerebrális diszfunkció (MCD);**
- **tanulási alkalmatlanság (learning disability);**
- **hiperaktivitási szindróma (hyperactivity syndrome);**
- **sajátos fejlődési elmaradottság;**
- **specifikus fejlődési zavar.**

Genetikai
tényezők

Környezeti
tényezők

Agykárosodás
Fejlődési rendellenességek
Működési zavar
Érés elmaradás

Az információfeldolgozási
folyamat károsodása

Tanulási zavar

Kövérédünk? Miért?

- **Elhízás (obesitas)! (obedere – felfalni)**
- **Szervi okai – orvosokra tartozik!**
- **Ül monitor előtt és tömi magába az ételt? Miért?**
- **Unalmában hízik – nem talál érdekeset!**
- **Most kövér, mit csináljak?**
- **Mennyit ülök a TV és computer előtt nassolva és mint szülő?**
- **Életmódot változtatni!**
- **Anorexia – mániákus fogyás, nem vagyok szép!**
- **Testmozgás!**

Kezelhetetlen, rendellenes?

- **MCD Minimális Cerebrális Diszfunkció**
- **Nagyon kicsi agyi működési rendellenesség!
Szövettanilag nem kimutatható!**
- **Rossz mozgáskoordináció, figyelemzavar,
tanulási nehézségek.**
- **FIMOTA, figyelemzavar, mozgászavar,
tanulászavar – hiperaktív!**
- **Veszprémben – szétverte az órát!**

Milyenek ezek a diákok!

- Régen – örökmozgó!
- Nem követik az utasítást!
- Nem képesek önállóan dolgozni!
- Mintha a szabályokról nem is tudnának!
- „Szerencsétlen vagyok!”
- Átlagon felüli tehetség, nagyon segítőkész, remek ötletek, tevékenyek!
- Másképpen látják a világot – összevisszaság miatt néha nagyon eredetiek!

Hogyan bánjunk velük!

- **Elküldjük a pszichológushoz – „A tanító néni nem ért hozzá!”**
- **Határozott és elfogadó!**
- **Utasítás világos!**
- **Ha ketten vannak – rá irányul minden figyelem!**
- **Azonnali megerősítés!**
- **Kevés kritika – sok biztatás!**

Autisták – autisztikus vonások

- **Mindenkiben vannak ilyen vonások!**
- **(autosz = önmaga) Önmagában zárt!**
- **Nincs kapcsolata a külvilággal!**
- **Nem látja át mások gondolkodásának, viselkedésének okát!**
- **Nem tudja mi várható – ezért szorongó lesz!**
- **Tárgyak érdeklik.**
- **Állandó szokások!**
- **Későn tanul meg beszélni.**

Autisztikusok kezelése

- **Kérsz kakaót? válasz: Kérsz kakaót?**
- **Önmagukról harmadik személyben beszélnek!**
- **Sokat ismételnék!**
- **Változás miatt lehet dühkitörése!**
- **Ugyanakkor rendkívüli tehetsége is lehet!**
- **Jó a memóriájuk bizonyos dolgokban!**
- **Más a hőérzetük!**
- **Sok tehetséges emberről állapították meg!**

Diszlexia

- **Diszlexia – tanulási vagy tanítási zavar?**
- **Gyarmati Éva vizsgálja**
- **Bal félteke az agynak – mi civilizációnk, józan, analizál, logikus, könnyen hazudik, részekre oszt!**
- **Jobb félteke – egészben látók, őszinte, humora van, egészben lát, művészi hajlam.**
- **Melyik a domináns?**

Diszlexia jelentkezése

- **Iskolás korban jelentkezik elsősorban**
- **A sok tanulásnak nincs eredménye**
- **Nehezen tájékozódik, keveri a jobb-balt.**
- **Nem ejti jól a szavakat.**
- **Olvasásnál betűtévesztés, kihagyás, mást olvas.**
- **Helyesírás bizonytalan!**
- **Bohóckodik vagy agresszív!**

Diszlexia kezelése

- **Iskolás korban lassabban halad, több figyelmet kíván.**
- **Jó a memóriájuk és logikájuk.**
- **Több idő az írásbelire.**
- **Olyan területen szerepeltetni, ahol sikeres.**
- **Dicsérni, ha sikeres volt valamiben.**
- **Kreatív feladatokat adni.**
- **Ilyen területen boldogulhatnak!**

Diszgráfia tünetei

- Gyakran a diszlexiával együtt jelentkezik.
- Íráskép rendezetlen!
- Helyesírási hibák!
- Betűket kihagy, más sorrendben írja, szavak végét elhagyja.
- Lassabb és nagyon sokszor görcsös!
- Nagy Ákos – matematika felvételi!

Diszgráfia kezelése

- **Vannak gyengébb fokozatai. Mindenképpen forduljunk szakemberhez.**
- **Iskolás több figyelmet kíván.**
- **Próbáljuk másoltatni könnyű szöveget.**
- **Több idő az írásbelire.**
- **Olyan területen szerepeltetni, ahol sikeres.**
- **Dicsérni, ha sikeres volt valamiben.**

Diszkalkulia jelei

- **Rosszul tájékozódnak.**
- **Nehezen fejezik ki magukat.**
- **Rövid a munkamemóriájuk! (érettségi szóbeli, minden leírt sor rossz volt!)**
- **Számfogalmuk gyenge!**
- **Számtani műveleteket és relációkat nem érzékelik!**
- **A szabályokat nem tudják alkalmazni!**

Diszkalkulia kezelése

- **Vannak gyengébb fokozatai. Mindenképpen forduljunk szakemberhez.**
- **Iskolás több figyelmet kíván.**
- **Fontos a szemléltetés!**
- **Valamihez kötni, vásárlás, stb.**
- **Több idő az írásbelire.**
- **Balla tanítása, Kalmár érettségi!**

Más zavarok

- **POS (pszicho-organikus szindróma),**
- **MCD (minimális cerebrális diszfunkció),**
- **szenzoros integrációs zavar,**
- **részképességzavar,**
- **neurogén tanulási zavar,**
- **szériális gyengeség,**
- **Stb.**
- **Még bővülni fog!**

Biblia

- **Péter szeretsz engem?**
- **Szeretlek Uram!**
- **Szimon Ióna, apago me?**
- **Fileo Domine!**
- **Fileo – testi szeretet, vérségi, atyafisági!**
- **Agapao megismerő szeretet, amihez nincs köze a vér szavának.**
- **Megismerlek és elfogadlak!**
- **Olyannak amilyen vagy!**

Köszönöm, hogy meghallgattak!